

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: **Filip Žižka**
Téma: Specifika využití svěřenského fondu v obchodních vztazích
Rozsah práce: 59 stran
Datum odevzdání práce: 11. listopadu 2019

1. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma patří bezesporu k náročnějším, neboť vyžaduje dobrou znalost korporačního práva i regulace svěřenských fondů, navíc je s ohledem na novost úpravy svěřenských fondů nevyhnutelné pracovat se zahraniční literaturou. Ucelená práce na téma využití svěřenského fondu v obchodních vztazích dosud nebyla publikována (výjimkou jsou kvalifikační práce) a téma proto hodnotím jako velmi aktuální.

2. Formální a systematické členění práce

Předložená diplomová práce je rozdělena do čtyř kapitol, které jsou doplněné úvodem a závěrem.

První kapitola je věnována stručnému popisu vývoje svěřenského fondu. Byť se jedná o velmi krátké pojednání, autor přichází se zajímavou myšlenkou, když poukazuje na skutečnost, že historické kořeny jasně ukazují, že svěřenský fond byl vždy nástrojem, který sloužil k „změkčování či až obcházení přísných a neflexibilních právních pravidel“ (s. 8).

Druhá část je označena jako Úvod do problematiky svěřenského fondu a popisuje svěřenský fond, jeho jednotlivé znaky, subjekty, fungování i vznik a zánik. Až na výjimky je možné shrnout, že se jedná jen o obecně známé skutečnosti a není tak zřejmé, proč bylo pojednání do práce zařazeno v tomto rozsahu (téměř 19 stran, tj. cca 1/3 celé práce). Část kapitol této části potom obsahuje shrnutí pojednání jiného autora, aniž by diplomant zohlednil názory dalších odborníků, příp. bylo zřejmé, proč se pojednání stalo součástí práce (např. exkurs do úpravy německého Treuhandu, který je ve své podstatě výtahem z článku K. Schmidta). Nekoncepčně působí zařazení pojednání o svěřenském fondu jako podnikateli, které by mělo patřit k vlastnímu jádru diplomové práce, konkrétně – ve významně rozšířené podobě – do části třetí.

S vlastním tématem diplomové práce se setkáme teprve ve třetí části (Svěřenský fond jako účastník obchodních vztahů), tj. teprve od s. 28. Diplomant se zde zabývá obchodním svěřenským fondem, schází nicméně důkladné vymezení, jaký svěřenský fond může být za obchodní svěřenský fond v našich podmínkách považován. Následuje popis vlastností svěřenského fondu využitelný v obchodních vztazích; v tomto případě se jedná o převzetí kritérií J. H. Langbeina, které jsou nicméně doplněné vlastním pojednáním autora o naplnění daného znaku v českém prostředí. Za problematickou považuji kapitolu srovnávající svěřenský fond s obchodní korporací (viz níže).

Čtvrtá část je věnována využití svěřenského fondu v konkrétních transakcích. Zmíněna jsou některá využití v zahraničí, která jsou doplněna stručnou analýzou možnosti využití v českých podmínkách.

Práce je uzavřena velmi stručným závěrem (jedna strana).

3. Vyjádření k práci

Jak bylo uvedeno výše, diplomant si zvolil nelehké téma, k jehož zpracování bylo třeba analyzovat řadu zdrojů, a to z velké části cizojazyčných. Právě práce se zdroji je základní výtka k práci.

Za velmi problematickou považuji skutečnost, že kapitola 3.4 (Porovnání svěřenského fondu s obchodní korporací) je z velké části pouze překladem příspěvku S. L. Schwarcze z r. 2003 (Commercial Trusts as Business Organisations: Unraveling the Mystery, konkrétně textu na s. 15 – 18,

resp. na s. 22). Přestože autor na daný příspěvek opakovaně odkazuje, citace jsou velmi omezené – jedná se o pět odkazů. Ve vědecké práci přitom platí, že není-li tvrzení opatřeno citací, jedná se o vlastní myšlenku autora (příp. obecně známé skutečnosti); v tomto případě se nicméně zcela zřejmě o vlastní myšlenku diplomanta (ani obecně známé skutečnosti) nejedná.

S nevhodnou prací se zdroji se lze setkat i na jiných místech. Často se lze setkat s pojednáním o určité problematice, kde diplomant pouze přebírá názor jiného autora, aniž by zohlednil jiné práce, popř. předestřel názor vlastní (např. výše zmíněné pojednání K. Schmidta, pojednání L. Pěsny o podnikajícím svěřenském fondu, odkaz na názory T. Veverkové v souvislosti s daňovým režimem svěřenského fondu, s. 31 – 32).

Diplomant si klade v práci řadu otázek, často je však ponechává bez odpovědi. Například v části věnované svěřenskému fondu jako podnikateli (2.5.2.1.) řeší diplomant otázku, zda může být svěřenský fond podnikatelem či kdo bude nositelem živnostenského oprávnění. S výjimkou zmínky závěrů rigorózní práce L. Pěsny nicméně diplomová práce odpověď nenabízí. Zkratkovitý je rovněž závěr o nepřipustnosti Employer Beneficient Trust (s. 20 – 21, viz otázky k obhajobě).

4. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomant si stanovuje hned několik cílů diplomové práce. Tím základním je „prozkoumat možnosti, které svěřenské fondy nabízejí ve sféře obchodu“ (s. 1). Práce přehled takových možností v zásadě nabízí.
Samostatnost při zpracování tématu	Velké výhrady mám k práci se zdroji, viz bod 3.
Logická stavba práce	Volba struktury práce je možná s tím, že část druhá je zbytečně rozsáhlá, navíc je tam zařazeno pojednání, které patří do následující části.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů, citace)	Velké výhrady k práci se zdroji, viz bod 3. U kolektivních děl není citován autor konkrétního tvrzení (např. Dvořák, J., Švestka, J. a kol. Občanské právo hmotné. Svazek 3). Práce se zahraničními zdroji je dobrá, autorovi se podařilo zpracovat většinu dostupných zahraničních publikací na zvolené téma.
Hloubka provedené analýzy	Jedná se o obtížné téma, přesto by zasloužilo hlubší analýzu.
Jazyková a stylistická úroveň	Občas se vyskytují gramatické chyby (zejm. interpunkce).

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- **Otázky k zodpovězení při obhajobě**

- Diplomant uvádí, že svěřenský fond zřízený ku prospěchu zaměstnanců (Employer Beneficient Trust) v českém právním prostředí zřídit nelze, a to s argumentem, že „finanční úřady by toto jednání považovaly za vyhýbání se daňovým povinností“ (s. 21). Je skutečně tento argument dostatečný pro závěr, že určitý typ svěřenského fondu zřídit nelze?
- Diplomant spatřuje v zařazení úpravy svěřenského fondu a správy cizího majetku do části občanského zákoníku věnované věcným právům základní podmínku pro nastoupení tzv.

insolvenčního efektu (s. 30-31). Platí skutečně, že kdyby regulace svěřenského fondu byla zařazena do jiné části občanského zákoníku, zmíněny insolvenční efekt by nenastoupil?

- Jak by diplomant vymezil obchodní svěřenský fond? Musí být nositelem podnikatelského oprávnění? Může být svěřenský fond nositelem podnikatelského oprávnění? Pokud by byl nositelem podnikatelského oprávnění svěřenský správce, jaký by byl postup v případě změny svěřenského správce?

- **Doporučení/nedoporučení k obhajobě**

Přes výše uvedené doporučuji diplomovou práci k obhajobě.

- **Navržený klasifikační stupeň**

Zejm. s ohledem na problematickou práci se zdroji navrhuji hodnotit diplomovou práci klasifikačním stupněm dobře.

V Praze dne 28. prosince 2019

JUDr. Lucie Josková, Ph.D., LL.M.
oponent diplomové práce